

Niemiecki w pracy

1000 podstawowych słów i zwrotów

Lekcja 4 Warunki pracy i płacy	Lektion 4 Arbeits- und Zahlungsbedingungen	♪4
<i>warunki pracy</i>	Arbeitsbedingungen	
<i>Pracujesz 40 godzin tygodniowo.</i>	Du arbeitest 40 Stunden in der Woche.	
<i>godziny pracy</i>	Arbeitszeit	
<i>Jakie są godziny pracy?</i>	Wie ist die Arbeitszeit?	
<i>Pracujesz od... do...</i>	Du arbeitest von... bis...	
<i>nadgodziny</i>	Überstunden	
<i>Czy są nadgodziny?</i>	Gibt es Überstunden?	
<i>zaczynać</i>	beginnen	
<i>O której zaczynam?</i>	Um wie viel Uhr fange ich an?	
<i>kończyć</i>	aufhören	
<i>O której kończę?</i>	Um wie viel Uhr habe ich Feierabend?	
<i>urlop</i>	Urlaub	
<i>Ile urlopu mi przysługuje?</i>	Wie viel Urlaub steht mir zu?	
<i>płatne</i>	bezahlt	
<i>Czy to jest płatny urlop?</i>	Ist das bezahlter Urlaub?	
<i>ubezpieczenie</i>	Versicherung	
<i>Czy mam ubezpieczenie?</i>	Habe ich eine Versicherung?	
<i>ubezpieczenie zdrowotne</i>	Krankenversicherung	
<i>ubezpieczenie emerytalne</i>	Rentenversicherung	
<i>pozwolenie na pracę</i>	Arbeitserlaubnis	
<i>Czy potrzebuję pozwolenie na pracę?</i>	Brauche ich eine Arbeitserlaubnis?	
<i>Gdzie dostanę pozwolenie na pracę?</i>	Wo bekomme ich eine Arbeitserlaubnis?	
<i>umowa</i>	Vertrag	
<i>Na jak długo jest umowa?</i>	Für wie lange ist der Vertrag?	

Fragment

podpisać	unterschreiben
Kiedy podpiszemy umowę?	Wann unterschreiben wir den Vertrag?
przedłużyć umowę	den Vertrag verlängern
Czy przedłużymy umowę?	Werden wir den Vertrag verlängern?
rozwiązać umowę	den Vertrag kündigen
Chciałbym rozwiązać umowę.	Ich möchte den Vertrag kündigen.
praca "na czarno"	Schwarzarbeit
warunki płacowe	Zahlungsbedingungen
stawka na godzinę	Stundenlohn
Jaka jest stawka na godzinę?	Wie ist der Stundenlohn?
pensja miesięczna	Monatsgehalt
Jaka jest pensja miesięczna?	Wie ist das Monatsgehalt?
pensja podstawowa	Grundgehalt
premia	Prämie
Czy jest premia?	Gibt es Prämien?
dostawać pieniądze	Geld bekommen
Kiedy dostaję pieniądze?	Wann bekomme ich das Geld?
rachunek bankowy	Bankkonto
Czy potrzebuję rachunek w banku?	Brauche ich ein Bankkonto?
przelew bankowy	Banküberweisung
Czy pieniądze są przelewane do banku?	Wird das Geld auf die Bank überwiesen?

GRAMATYKA

Rzeczownik, jego rodzaj i rodzajnik

Język niemiecki rozróżnia trzy rodzaje rzeczownika, określane za pomocą rodzajnika (*Artikelwörter*): męski (*Maskulinum*) - **der**, żeński (*Femininum*) - **die** i nijaki (*Neutrum*) - **das**.

Rzeczowniki w pierwszym przypadku liczby pojedynczej (kto? co?)					
Rodzaj męski, der		Rodzaj żeński, die		Rodzaj nijaki, das	
<i>der Vater</i>	tata	<i>die Mutter</i>	mama	<i>das Brot</i>	chleb
<i>der Lehrer</i>	nauczyciel	<i>die Schule</i>	szkoła	<i>das Auto</i>	samochód
<i>der Wagen</i>	samochód	<i>die Universität</i>	uniwersytet	<i>das Bier</i>	piwo
<i>der Zug</i>	pociąg	<i>die Reise</i>	podróż	<i>das Kind</i>	dziecko

W liczbie mnogiej wszystkie rzeczowniki w pierwszym przypadku, bez względu na ich rodzaj mają rodzajnik **die**.

W języku niemieckim rodzaj gramatyczny rzeczownika nie zawsze odpowiada jego naturalnemu rodzajowi np. **das Mädchen** (dziewczyna) jest rodzaju nijakiego z rodzajnikiem **das**. Poza tym, rzeczowniki w języku niemieckim często mają inny rodzaj niż w języku polskim, np. „kawa” jest rodzaju żeńskiego (ona), natomiast w języku niemieckim napój ten jest rodzaju męskiego **der Kaffee** (er).

Inne przykłady:

der Tee (on) herbata (ona) **der Löffel** (on) łyżka (ona)

Fragment

der Keller (on) piwnica (ona)
die Gabel (ona) widelec (on)

das Messer (ono) nóż (on)
das Glas (ono) szklanka (ona)

Uwaga! Ucz się zawsze rzeczownika z rodzajnikiem właściwym dla danego rodzaju. Rodzaj rzeczownika znajdziesz w słowniku, często oznacza się go w skrócie literkami: **m** (męski, od *Maskulinum*), **f** (żeński, od *Femininum*) oraz **n** (nijaki, od *Neutrum*).

GRAMATYKA

Typowe końcówki rodzajowe

W języku niemieckim niektóre końcówki można jednoznacznie przyporządkować rodzajowi.

Rodzaj męski (*Maskulinum*)

Rzeczowniki zakończone na: **-er, -ig, -ling** oraz pochodzenia obcego, kończące się na: **-ant, -är, -ent, -eur, -ist, -loge, -or, -us**.

der Hunger, der König, der Frühling, der Lieferant, der Sekretär, der Student, der Charmeur, der Tourist, der Psychologe, der Doktor, der Rhythmus

Rodzaj nijaki (*Neutrum*)

Rzeczowniki zakończone na: **-chen, -lein**; pochodzenia obcego, kończące się na: **-il, -ma**, rzeczowniki pochodzące od czasownika, kończące się na: **-en**.

das Häuschen, das Tischlein, das Profil, das Klima, gehen → *das Gehen*

Rodzaj żeński (*Femininum*)

Rzeczowniki zakończone na: **-heit, -keit, -schaft, -ung** i pochodzenia obcego, kończące się na: **-age, -anz, -enz, -ie, -io(n), -tät**.

die Freiheit, die Möglichkeit, die Freundschaft, die Übung, die Etage, die Ignoranz, die Existenz, die Kopie, die Nation, die Realität

Uwaga! Wszystkie rzeczowniki w języku niemieckim piszemy wielką literą!